

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**Територіальне управління
робоча програма навчальної дисципліни**

Галузь знань **28 "Публічне управління та адміністрування"**
Спеціальність **281 "Публічне управління та адміністрування"**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **"Публічне адміністрування"**

Статус дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

Протокол № 2 від 01.09.2022 р.

Розробник:

Шумська Ганна Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сучасні процеси трансформаційних перетворень в Україні, що характеризуються впливом світової кризи, глобалізацією та інтеграцією, зумовлюють проведення необхідних реформ для забезпечення соціально-економічного розвитку країни. Актуальною проблемою є формування ефективної співпраці між органами публічної влади й іншими економічними суб'єктами та пошук у межах цієї співпраці нових шляхів для забезпечення ефективного управління соціально-економічними процесами на місцевому рівні.

Дисципліна "Територіальне управління" є обов'язковою навчальною дисципліною підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня освітньої програми "Публічне адміністрування" для всіх форм навчання та посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає методологічні, методичні знання, допомагає сформувати професійні компетентності щодо планування, аналізу, оцінки і розробки заходів у сфері територіального управління в Україні.

Вивчення дисципліни "Територіальне управління" сприятиме підвищенню рівня професійної підготовки студентів, формуванню у них компетентностей щодо науково-аналітичного опрацювання проблем та прийняття ефективних рішень у сфері територіального управління в Україні.

Навчальна дисципліна "Територіальне управління" входить до циклу дисциплін що формують загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо розподілу влади між різними рівнями та підвищення ефективності управління територіями в Україні умовах реформ.

Завдання навчальної дисципліни:

сформувати компетентності щодо використання сучасних підходів для аналізу ефективності територіального управління, а також реалізації регіональної соціально-економічної політики;

навчити обґрунтовувати оптимальні шляхи реформування регіонального управління та місцевого самоврядування у загальній системі публічного управління;

навчити розробляти пропозиції з реформування адміністративно-територіального устрою із здійсненням прогнозної оцінки наслідків їх впровадження;

сформувати здатності аналізувати процеси розвитку місцевого самоврядування та його елементів, шляхи та методи удосконалення структури органів місцевого самоврядування;

навчити застосовувати сучасні методи дослідження систем управління та діяльності регіональних органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, алгоритми оцінки їх діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є засвоєння фундаментальних і прикладних засад територіального управління господарськими процесами та механізмів реалізації соціально-економічної політики держави в умовах реформ.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Вступ до публічного адміністрування	Публічні фінанси
Конституція та врядування	Соціальний розвиток
Технології публічного адміністрування	Державне регулювання економіки та економічна політика
Комунікація в публічній адміністрації	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
<p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</p>	<p>РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.</p>
<p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p>	<p>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</p>
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.</p> <p>СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p>	<p>РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p>

<p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p>	
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p>	<p>РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p>
<p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК 11. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p>	<p>РН07. Уміти розробляти національні / регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p>
<p>СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p>	<p>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p>
<p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p>	<p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розподіл влади між різними рівнями

Тема 1. Територіальна організація влади в Україні та територіальне управління

1.1. Предмет дисципліни "Територіальне управління" та основний понятійний апарат.

Предмет і понятійний апарат дисципліни "Територіальне управління". Територіальні основи публічної влади в Україні. Організаційно-правовий механізм публічного управління на територіальному рівні. Моделі територіальної організації влади. Трансформаційні процеси у сучасній Україні. Система адміністративно-територіального устрою України. Актуальні проблеми організації територіального управління в Україні.

1.2. Об'єкти, суб'єкти та принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Економічна сутність об'єктів і суб'єктів територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Основні принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні.

1.3. Методи дослідження проблем територіальної організації влади та територіального управління в Україні.

Методологія дослідження проблем територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Класифікація основних методів, що використовуються у сфері територіального управління в Україні. Характеристика основних методів у сфері територіального управління в Україні.

1.4. Місце і роль дисципліни у системі навчальних дисциплін.

Взаємозв'язок дисципліни "Територіальне управління" з іншими дисциплінами і науками. Основний внесок дисципліни "Територіальне управління" у розвиток економічних та інших дисциплін.

Тема 2. Державна регіональна політика в Україні

2.1. Сутність і цілі регіональної економічної політики.

Сутність, мета та основні завдання регіональної економічної політики. Державна регіональна політика як складова регіональної економічної політики держави.

2.2. Принципи державної регіональної економічної політики в Україні.

Зміст принципів державної регіональної економічної політики та їх практична реалізація в Україні.

2.3. Складові частини державної регіональної економічної політики.

Сутність та зміст основних складових частин державної регіональної економічної політики в Україні.

2.4. Реалізація регіональної економічної політики органами влади в Україні.

Структура влади країни. Повноваження центральних органів державної виконавчої влади при здійсненні регіональної політики. Повноваження регіональних державних органів виконавчої влади. Повноваження органів місцевого самоврядування.

2.5. Складові частини механізму регіональної економічної політики в Україні.

Нормативно-правові основи реалізації регіональної економічної політики в Україні. Форми, методи та інструменти реалізації регіональної економічної політики. Інституційне забезпечення державної регіональної політики: стан, проблеми та перспективи.

Тема 3. Реформування адміністративно-територіального устрою

3.1. Методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою держави.

Необхідність реформування адміністративно-територіального устрою держави. Методологічні засади змін адміністративно-територіального устрою України.

3.2. Концептуальні засади адміністративно-територіальної реформи. Нормативно-правові засади адміністративно-територіальної реформи в Україні. Розробка Концепції адміністративно-територіальної реформи в Україні.

3.3. Стан та проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою

України. Сучасний стан адміністративно-територіального устрою України. Основні проблеми адміністративно-територіального устрою України та напрями їх вирішення.

Змістовий модуль 2. Підвищення ефективності управління територіями

Тема 4. Становлення та розвиток системи місцевого самоврядування

4.1. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні.

Правові засади розвитку місцевого самоврядування в Україні. Розробка та реалізація нормативних документів в органах місцевого самоврядування.

4.2. Місцеве самоврядування та його місце в системі публічної влади. Сутність поняття "місцеве самоврядування". Еволюція місцевого самоврядування в Україні та інших країнах світу. Місцеве самоврядування як форма партисипативної демократії: правові основи та досвід міст України.

4.3. Форми та принципи участі громадськості у місцевому самоврядуванні. Класифікація форм участі громадськості у місцевому самоврядуванні. Основні принципи участі громадськості у місцевому самоврядуванні. Децентралізація та деконцентрація владних повноважень як чинник розвитку місцевого самоврядування.

4.4. Концептуальні основи реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Необхідність реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Проблеми забезпечення самостійності територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення.

Тема 5. Територіальне управління в умовах змін

5.1. Зміни на територіальному рівні: сутність, поняття та етапи. Сутність поняття "зміни". Суб'єкти та об'єкти змін на територіальному рівні. Основні етапи змін на територіальному рівні.

5.2. Управління ресурсами територій країни в умовах змін. Необхідність управління ресурсами територій країни в умовах змін (трудовими, фінансовими, інвестиційними, інноваційними та ін.). Особливості процесу планування, організації та контролю використання ресурсів територій країни в умовах змін.

5.3. Стратегічний менеджмент у ході проведення змін. Поняття "стратегічний менеджмент" у процесі реалізації змін. Необхідність проведення стратегічного менеджменту у ході проведення змін. Основні типи стратегічних змін. Етапи впровадження стратегічних змін на території країни.

Тема 6. Результативність і ефективність державного управління та місцевого самоврядування

6.1. Забезпечення ефективності державного управління та місцевого самоврядування. Поняття "ефективність" у системі органів державної влади та місцевого самоврядування. Управління якістю як основа ефективного управління територіями. Організаційно-правові засади розробки систем управління якістю ефективного управління територіями. Забезпечення ефективності державного управління та місцевого самоврядування. Алгоритм проектування, розробки та впровадження систем управління якістю в органах місцевого самоврядування та місцевих органах виконавчої влади.

6.2. Критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування. Теоретичні засади оцінки результативності та ефективності. Основні критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування.

6.3. Оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади та місцевого самоврядування. Аналіз організаційної структури з функціональними повноваженнями системи державного управління та місцевого самоврядування. Оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади.

Перелік практичних (семінарських), а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни "Територіальне управління" для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних та практичних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: міні-лекції (Тема 1, 2, 5), групова робота (Тема 1, 2, 4, 5), кейс-технології (Тема 3), семінари-дискусії (Тема 1), ігрові методи, наприклад, метод світового кафе (Тема 6).

Під час проведення лекційних та практичних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний, репродуктивні, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

При викладанні дисципліни використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод – для більш ґрунтовного розкриття сутності певних явищ, законів, процесів за допомогою їх символічного зображення (схеми, діаграми, графіки); практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань; індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального; дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного; проблемне викладання – для постановки перед аудиторією проблемних запитань в рамках теми, а також для спонукання участі студентів у розв'язанні проблем лекції, їх участі у відповідях на запитання, елементи дискусії; ігрові методи, наприклад, метод світового кафе – для поглибленого вивчення проблеми під час роботи над стратегічними завданнями в прийнятті рішень, що забезпечить формування особистісних якостей, комунікативних навичок та навичок командної роботи, а також дозволить студентам виявляти низку проблем й узагальнювати множинні варіанти їх вирішення.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума для отримання допуску до іспиту – 60 балів; мінімальна сума – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-іспит з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль, і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

практичних та семінарських занять – активне виконання завдань на парі (від 3 балів до 4 балів за кожне завдання) за умови виконання студентом завдань у встановлений викладачем термін та відповідають формальним критеріям (у разі виконання розрахункових завдань – арифметична правильність проведених розрахунків, грамотність подачі матеріалу, послідовність та логічність, обґрунтованість висновків, якість оформлення тощо; у разі виконання творчих завдань чи підготовки до семінарського заняття – самостійність виконання, чітко сформульовані цілі та завдання дослідження, грамотність і коректність інтерпретації результатів та висновків, вміння обґрунтовувати свою позицію під час формулювання висновків, вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору на певне проблемне питання, якість оформлення тощо). За виконання практичних

завдань студент може отримати максимум 4 бали за кожне завдання за умови опрацювання питань в рамках виконання завдання, активного надання інформації для описової частини роботи та формулювання коротких висновків до виконаної роботи. Загальна кількість балів – 13.

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

есе, які представляють результати навчально-пізнавальної діяльності студентів за обраними ключовими темами дисципліни, що дозволить розвивати навички їх творчого мислення і продуктивного письма, а також краще закріпити навчальний матеріал. Загальна кількість есе за темами дисципліни – 3, максимальна кількість балів за написання усіх есе – 9 (за умови правильного їх написання та оформлення);

поточні контрольні роботи, які проводяться у вигляді вирішування студентами тестових завдань, що містять запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності, а також у вигляді вирішування практичних завдань, що містять розрахункові задачі за темами. Загальна кількість поточних контрольних робіт – 3, максимальна кількість балів за виконання усіх поточних контрольних робіт – 12 (за умови правильного їх виконання);

колоквіуми, які проводяться двічі за семестр. При проведенні колоквіуму визначається рівень оволодіння студентами професійних компетентностей з навчальної дисципліни за відповідний змістовий модуль. Колоквіум передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування, а також вирішення практичного завдання. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання. Максимальна кількість балів за кожний з колоквіумів – 7 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 14 балів. Перший колоквіум включає теми 1 – 3, а другий – теми 4 – 6. Структура колоквіуму: 1) 17 тестових запитань (кожна вірна відповідь на тестове запитання оцінюється по-різному залежно від складності – від 0,25 балів до 0,5 балів. Максимальна кількість балів за вирішені тестові завдання – 4 бали); одне практичне завдання (максимальна кількість балів – 3 бали за правильно виконане завдання).

Самостійна робота здобувача за дисципліною включає:

презентації, які представляють результати виконаних творчих і розрахункових завдань студентами та інших досліджень протягом семестру із застосуванням різних інструментів програмного забезпечення (Microsoft PowerPoint тощо). За кожен створену міні-презентацію студент може отримати 3 бали за умови правильного і своєчасного її виконання. Загальна кількість міні-презентацій – 1, максимальна кількість балів за створення усіх міні-презентацій – 3;

творчі завдання, які представляють результати виконаних завдань студентами протягом семестру (вирішення кросвордів за темами дисципліни тощо). За кожне виконане творче завдання студент може отримати 3 бали за умови правильного і своєчасного його виконання. Загальна кількість завдань – 3, максимальна кількість балів за виконання усіх завдань – 9.

Підсумковий контроль за дисципліною: формою підсумкового контролю є іспит. Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу іспит оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Екзаменаційний білет включає 25 тестів та 3 практичних завдань (стереотипного, діагностичного, евристичного). Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і перевіряє рівень оволодіння студентами професійними компетентностями щодо планування, організації, координації, моніторингу та контролю реалізації регіональної соціально-

економічної політики для забезпечення ефективного територіального управління, оцінки природно-ресурсного потенціалу, трудових ресурсів регіонів країни, моніторингу функціонування ринку праці регіонів і країни в цілому, визначення галузей спеціалізації регіонів, аналізу й оцінки ефективності реалізації регіональної соціально-економічної політики як основи дієвого територіального управління.

Максимальна кількість балів за правильно вирішені тестові завдання – 25 балів (від 1 бал за кожен вірну відповідь).

Максимальна кількість балів за виконання стереотипного практичного завдання – 3 бали: за правильне представлення та використання методичного апарату, зокрема формул та позначення до них (1 бал); за арифметичну правильність розрахунків та правильне наведення одиниць виміру показників (1 бал); за наявність висновку / відповіді (1 бал).

Максимальна кількість балів за виконання діагностичного практичного завдання – 5 балів: за правильне представлення та використання методичного апарату, зокрема формул та позначення до них (1 бали); 1 бал за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку окремих показників, які входять до алгоритму вирішення завдання та охайність представлення результатів; за арифметичну правильність розрахунків (1 бали); за правильне наведення одиниць виміру показників (1 бал); за логічну послідовність і ґрунтовність висновку (1 бал).

Максимальна кількість балів за виконання евристичного практичного завдання – 7 балів: за правильне представлення та використання методичного апарату, зокрема формул та позначення до них (1 бал); за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку окремих показників, які входять до алгоритму вирішення завдання та охайність представлення результатів (2 бали); за арифметичну правильність розрахунків (1 бал); за правильне наведення одиниць виміру показників (1 бал); за логічну послідовність, аргументованість і ґрунтовність висновку (2 бали).

Підсумкова оцінка за екзаменаційну роботу складається з суми балів за вирішення всіх завдань.

Тестові завдання та стереотипне завдання оцінюють базові компетентності, якими повинні оволоділи здобувачі. Максимальні бали за виконані завдання можуть бути отримані при глибокому засвоєнні програмного матеріалу, засвоєнні рекомендованої літератури; чіткому володінню понятійним апаратом, методами використання базових інструментів публічного управління і вмінні використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язанні ситуацій. Відповідь на стереотипне питання має бути вірною та повною, оформлення відповіді – акуратним, логічним і послідовним. Евристичне та діагностичне завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на дуже високому рівні і на їх основі запропоновані рекомендації і заходи.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у записку "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Те-ма	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
ТЕМА 1. Територіальна організація влади в Україні та територіальне управління	Змістовий модуль 1. Розподіл влади між різними рівнями		
	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція за питаннями: 1.1. Предмет дисципліни "Територіальне управління" та основний понятійний апарат. 1.2. Об'єкти, суб'єкти та принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Міні-лекція "Євро регіони як нові об'єкти територіального управління "	Активна робота	
	Практичне заняття 1. Виконання завдання з визначення взаємозв'язку навчальної дисципліни з іншими навчальними дисциплінами у графічному і табличному вигляді (робота у малих групах)	Виконання завдання	3
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Закінчення виконання аудиторного завдання та його оформлення. Підготовка до семінарського заняття.		
	<i>Аудиторна робота</i>		
	Семінарське заняття за питаннями: 1.1. Територіальні основи публічної влади в Україні. 1.2. Організаційно-правовий механізм публічного управління на територіальному рівні. 1.3. Моделі територіальної організації влади. 1.4. Актуальні проблеми організації територіального управління в Україні	Активна робота	3
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до поточної контрольної роботи. Підготовка презентації за темою 1		

1	2	3	4
ТЕМА 1. Територіальна організація влади в Україні та територіальне управління. ТЕМА 2. Державна регіональна політика в Україні	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 1.3. Методи дослідження проблем територіальної організації влади та територіального управління в Україні. 1.4. Місце і роль дисципліни у системі навчальних дисциплін	Активна робота	
	Практичне завдання за темою: "Аналіз регіональних господарських комплексів України"	Виконання завдання	3
	Проведення опитування студентів для перевірки сформованих компетентностей щодо методологічних основ територіального управління	Поточна контрольна робота	4
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Проведення ґрунтового аналізу обраного господарського комплексу регіону для визначення пропозицій щодо управління територією регіону (продовження виконання аудиторного завдання). Підготовка до наступного практичного заняття.		
	Аудиторна робота		
	Практичне завдання за темою: "Аналіз регіональних господарських комплексів України" (закінчення виконання аудиторного завдання, оформлення отриманих результатів)	Виконання завдання	
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до поточної контрольної роботи. Написання есе на тему: "Концептуальний аналіз Закону України "Про засади державної регіональної політики". Підготовка до поточної контрольної роботи	Перевірка есе	3
	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 2.1. Сутність і цілі регіональної економічної політики. 2.2. Принципи державної регіональної економічної політики в Україні. Міні-лекція "Децентралізація влади: досвід в об'єднаних територіальних громадах"	Активна робота	
	Практичне завдання "Розрахунок соціально-економічних, екологічних та інших показників регіону для проведення SWOT-аналізу"	Виконання завдання	
	Проведення опитування студентів для перевірки сформованих компетентностей	Поточна контрольна робота	4
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Застосування проєктного підходу у процесі реалізації стратегій регіонального розвитку"		
	Аудиторна робота		
	Практичне завдання "Розрахунок соціально-економічних, екологічних та інших показників регіону для проведення SWOT-аналізу" (продовження)	Виконання завдання	3
Самостійна робота			
Виконання завдання: "Проведення моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів в Україні"	Перевірка завдання	3	

1	2	3	4
ТЕМА 2. Державна регіональна політика в Україні. ТЕМА 3. Реформування адміністративно-територіального устрою	Аудиторна робота		
	Лекція за питаннями: 2.3. Складові частини державної регіональної економічної політики. 2.4. Реалізація регіональної економічної політики органами влади в Україні. 2.5. Складові частини механізму регіональної економічної політики в Україні.	Активна робота	
	Практичне завдання за темою: "Аналіз особливостей адміністративно-територіального устрою в Україні"	Виконання завдання	
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до колоквиуму. Підготовка презентації за темою: "Сутність та основні напрями реформування адміністративно-територіального устрою в Україні" (закінчення аудиторного завдання у групах)	Перевірка презентації	3
	Аудиторна робота		
	Практичне завдання за темою: "Побудування "дерева" цілей і "дерева" проблем для розроблення напрямів реформування адміністративно-територіального устрою в Україні" (робота у малих групах)	Виконання завдання	3
	Колоквиум за змістовим модулем 1	Колоквиум	7
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до наступного практичного заняття (кейсу).		
	Аудиторна робота		
	Проблемна лекція за питаннями: 3.1. Методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою держави. 3.2. Концептуальні засади адміністративно-територіальної реформи. 3.3. Стан і проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України	Активна робота	
	Практичне завдання (кейс). Вирішення кейсу "Обґрунтування напрямів реформування адміністративно-територіального устрою в Україні"	Виконання кейсу	4
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до наступного практичного заняття (кейсу)		
	Аудиторна робота		
	Практичне завдання (кейс). "Необхідність становлення місцевої демократії в Україні та інших країнах світу"	Виконання кейсу	
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підведення підсумків проведених кейсів. Оформлення отриманих результатів у вигляді есе. Підготовка до поточної контрольної роботи	Перевірка есе	3

1	2	3	4	
ТЕМА 4. Становлення та розвиток системи місцевого самоврядування. ТЕМА 5. Територіальне управління в умовах змін. ТЕМА 6. Результативність і ефективність державного управління та місцевого самоврядування	Аудиторна робота			
	Лекція за питаннями: 4.1. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. 4.2. Місцеве самоврядування та його місце в системі публічної влади. 4.3. Форми та принципи участі громадськості у місцевому самоврядуванні. 4.4. Концептуальні основи реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні	Активна робота		
	Практичне завдання "Розроблення технічного завдання на проєкт регіонального розвитку, що претендує на отримання фінансування за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку"	Активна робота		
	Перевірка сформованих компетентностей студентів щодо методологічних основ реформування адміністративно-територіального устрою країни, а також умілого використання нормативно-правової бази у сфері місцевого самоврядування	Поточна контрольна робота		4
	Самостійна робота			
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до наступного практичного заняття			
	Аудиторна робота			
	Практичне завдання "Визначення джерел наповнення доходної частини та фінансової автономії місцевих бюджетів в Україні" (робота у малих групах)	Виконання групового завдання		
	Самостійна робота			
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання есе на тему "Ефективна кадрова політика в органах місцевого самоврядування як основа успішного територіального управління"	Перевірка есе		3
	Аудиторна робота			
	Лекція за питаннями: 5.1. Зміни на територіальному рівні: сутність, поняття та етапи. 5.2. Управління ресурсами територій країни в умовах змін. 5.3. Стратегічний менеджмент у ході проведення змін. Міні-лекція "Розвиток територій в умовах змін" (обговорення дискусійних питань у малих групах)	Активна робота		
	Самостійна робота			
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до колоквіуму.			
	Аудиторна робота			
	Лекція за питаннями: 6.1. Забезпечення ефективності державного управління та місцевого самоврядування. 6.2. Критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування. 6.3. Оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади та місцевого самоврядування. Ігровий метод навчання – метод Світового кафе «Оцінка результативності й ефективності органів державного управління та місцевого самоврядування в Україні та інших країнах світу» (групова робота у вигляді гри)	Активна робота		
	Колоквіум за змістовим модулем 2	Колоквіум		7
	Самостійна робота			
Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Опрацювання ключових аспектів для підготовки до іспиту				
Іспит			40	

Рекомендована література

Основна

1. Вступ до публічного адміністрування : навч. посібн. / Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко, О. О. Петряєв, О. О. Єрмоленко, В. І. Мельник, М. В. Грузд, А. Г. Кабанець, Г. М. Шумська, за ред. Н. Л. Гавкалової – Мультимедійне інтерактивне електрон. вид. комбінованого використ. (1.07 Гб). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – Назва з тит. екрана.
2. Державне та регіональне управління : навчальн. посібник / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко та ін. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 160 с.
3. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. А. Крисоватого та І. Ліщинського. – Тернопіль : ВПЦ "Економічна думка ЗУНУ", 2020. – 236 с.
4. Територіальне управління та місцеве самоврядування : навч. посібн. / О. Я. Немирівська – Київ : УкрСІЧ, 2019. – 226 с.

Додаткова

5. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. ДУ "Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України"; наук. редактор В. С. Кравців. – Львів, 2018. – 157 с.
6. Управління проектно-орієнтованими організаціями : навчальн. посібн. / укл. Н. Л. Гавкалова, М. В. Грузд, Т. А. Власенко, В. І. Мельник, Г. М. Шумська / за заг. ред. д.е.н., проф. Гавкалової Н. Л. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 505 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

7. Європейська хартія про місцеве самоврядування. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
8. Про засади державної регіональної політики : Закон України № 156-VIII (редакція від 27.07.2022). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
9. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України № 2189-VIII від 10.06.2018 р. (із доповненнями та змінами). – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
10. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 333-р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>
11. Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://www.rada.gov.ua/>
12. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. – Режим доступу : <https://www.minregion.gov.ua/>
13. Посилання на навчальну дисципліну "Територіальне управління" на сайті ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2628>
14. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/>